

Neuropsykologiske begreber	REGULERING	ORGANISERING		BEARBEJDNING OG UDFØRELSE			LAGRING	FORFINELSE
	Opmærksomhedsfunktion	Organisering i tid og rækkefølge	Organisering i rum	Sproglige funktioner	Motoriske funktioner	Socialt kognitive funktioner	Hukommelsesfunktion	Højere kognitive funktioner
Småbørnsalder, børnehaveklasse og første klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at modulere aktivitetsniveau • Krav om at koncentrere sig i gruppesituationer • Krav om at kunne udsætte behovstilfredsstillelse • Krav om at kunne følge rutiner • Krav om at kunne gå fra del til helhed (som i læsning) • Krav om at kunne være opmærksom på detaljer 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om tilegnelse af basale begreber om tid og rækkefølge og dertilhørende ordforråd • Krav om at kunne modtage flerleddede beskeder • Begyndende krav om indlæring af alfabetet, tal-systemet og fonologiske rækkefølger • Krav om at tilegne sig rutiner og faste skemaer 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at være i stand til at foretage visuel skelnen (f.eks. skelne former og symboler) • Krav om at kunne foretage visuo-motorisk integration • Krav om fornemmelse for visuelle afgrænsninger (linier på et papir, mellemrum mellem ord) 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om hurtigt voksende ordforråd • Krav om præcis og tydelig udtale og forståelighed • Krav om fonologisk opmærksomhed og evne til at manipulere med lyde • Krav om formel sprogbrug og sprogforståelse (i modsætning til hverdagstale) • Krav om indførelse af fagsprog 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om god øje-håndkoordination og god finmotorik • Krav om begyndende opmærksomhed på grovmotorisk effektivitet • Krav om finmotorisk stabilisering (f.eks. blyantsgreb, klipning) • Krav om fornemmelse for fingrenes placering uden brug af synet 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at forlade parallelleg • Krav om at kunne rette sig efter den voksne under leg • Begyndende krav om at kunne dele med andre og løse konflikter • Begyndende adskillelse af kammeraternes og de voksnes samværsregler 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om bevidst indlæring af associationspar (f.eks. grafem-fonem) • Begyndende brug af abstrakt, symbolsk visuel hukommelse • Hyppig brug af hukommelse for begivenheder 	<ul style="list-style-type: none"> • Forlader sig på sansedata og perceptionen • Behov for empirisk præsentation og udforskning af begreber • Første møde med abstrakte symboler • Erfaringer med forsøg-og-fejl hypoteser • Færdigheder i klassificering
Første klasse til tredje klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at kunne koncentrere sig længere tid ad gangen • Krav om bedre at kunne filtrere distraherende indtryk fra • Begyndende krav om selv at gøre sig tanker, planlægge arbejde og styre egen aktivitet • Krav om at kunne være vedholdende og gøre opgaver færdige • Krav om at kunne bearbejde information fra helhed til del såvel som fra del til helhed (som i læsning) 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at analysere og syntetisere fonemer • Krav om at kunne forholde sig til praktiske sekvenser (f.eks. ugedagene) • Krav om beherskelse af matematiske metoder • Krav om at kunne genkalde sig rækkefølger i stavning 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at kunne disponere rumligt, når man skriver • Krav om fornemmelse for gestalter (når man skal stave eller læse ordbilleder) • Krav om at kunne genkende visuelle mønstre, når man læser, afkoder og staver • Krav om forståelse for betydningen af visuelle detaljer 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om fonologisk hukommelse og opdeling, når man skal stave og afkode i læsningen • Voksende krav om fornemmelse for syntaks og morfologi • Begyndende krav om integration af sproget i skriveprocessen • Krav om at kunne afdække problemet i tekststykker • Krav om begyndende forståelse af sprogets regler som sådan 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om motorisk hukommelse og præcision som grundlag i symboldannelsen • Begyndende sammenligning med jævnaldrende med hensyn til præstationer i idræt • Krav om visuo-motorisk integration (f.eks. ved afskrift) • Krav om planlægning af enkle motoriske sekvenser • Krav om sammenhængende skrift 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at kunne se tingene ud fra andres synspunkt • Krav om forståelse for, at forholdet til andre går begge veje • Krav om gensidighed i forholdet til andre (give og tage imod) • Krav om udvidet brug af sproget som meddelelsesmiddel 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om konvergent genkaldelse af enkeltlementer (facts i matematik, ordbilleder) • Krav om udenadslæren • Sondring mellem forskellige hukommelseskanaler • Krav om at huske trinvis fremgangsmåder i matematik, stavning og skrivning • Krav om at oplagre og genkalde sig flerleddede beskeder 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at bruge egne erfaringer i læseforståelse • Krav om tilegnelse og konsolidering af regler (f.eks. i stavning) • Krav om brug af logik frem for sansedata • Krav om at kunne foretage brainstorming • Begyndende krav om regelindlæring og regel anvendelse • Krav om forståelse af pladsværdi i matematik
Fjerde klasse til ottende klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at kunne få øje på ting, som ikke passer ind i sammenhængen • Krav om at kunne håndtere mindre forudsigelige oplysninger • Krav om at være mindre socialt afledelig • Krav om at kunne udvise opmærksomhed, også når interessen ikke er stor • Krav om at kunne yde større psykisk arbejdsindsats • Krav om at kunne planlægge og styre • Krav om at kunne bearbejde information fra del til helhed på et højere plan 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at kunne strukturere en beretning • Krav om at kunne anvende længere årsagskæder/tidsmæssige forløbsrækker/trinvis fremgangsmåder • Krav om forståelse af tidsmæssige relationer i emneområder som f.eks. samfundsfag • Krav om at kunne tilrettelægge opgaver • Krav om at kunne prioritere og lægge arbejdsplaner 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om evne til se tingene hurtigt for sig, når man skal skrive og stave • Stigende krav om evne til at se geometriske mønstre for sig • Krav om kunne holde orden på sine redskaber eller "rekvisitter" • Krav om at kunne opfatte/ forstå helhed-del relationer i matematik • Krav om at kunne tolke og anvende diagrammer • Krav om at kunne anvende visuelle billeder til at forstå og oplagre information • Krav om at kunne lave diagrammer over ords betydning 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om læseforståelse • Krav om sproglig redegørelse (mundtligt/skriftligt) • Krav om flydende sprog for at kunne kommunikere viden, mundtligt og skriftligt • Krav om at kunne anvende fagsprog • Stærkt øgede krav om brug af sproget til at gå udover det konkret foreliggende • Krav om at være i stand til at forstå og producere skriftlige fremstillinger 	<ul style="list-style-type: none"> • Øget motorisk kappestrid • Øget sammenhæng mellem kropsoptælling og motoriske færdigheder • Krav om grafomotorisk ubesværet og automatisering, synkronisering • Krav om at kunne skrive hurtigt • Krav om at skrive på et tastatur • Krav om at være i stand til at koordinere i idræt 	<ul style="list-style-type: none"> • Søgen efter nære venskaber • Bevidst opbygning af et godt omdømme • Graduering af venskaber • Vægt på at være som de andre og være normal • Krav om at kunne beskrive andres karakter • Behov for at kunne matche andres følelser • Behov for samarbejdsevne 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om hurtig simultan genkaldelse • Behov for god arbejdshukommelse • Krav om automatiseret genkaldelse af facts og fremgangsmåder (f.eks. i matematik) • Behov for hukommelsesstrategier • Krav om kontrol af eget arbejde • Behov for hurtig genkaldelse af regler • Stort krav om præcis aktivering af tidligere viden 	<ul style="list-style-type: none"> • Opdukken af foretrukne kognitive stilarter • Krav om brug af abstrakte begreber • Krav om fleksibel anvendelse af regler og generalisering • Behov for bevidst anvendte problemløsningsmetoder • Krav om kritisk tænkning • Krav om at kunne ræsonnerere ud fra forhold og udsagn
Niende klasse til tiende klasse	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om at kunne nuancere, hvor væsentlige oplysninger er • Krav om intensiveret samspil mellem opmærksomhed/hukommelse og opmærksomhed/sprog • Krav om ikke så let at blive afledt af egne følelser • Større krav om at udholde psykisk udmattelse • Krav om prioritering, tilpasning og selvstyring • Krav om fleksibel nedefra-og-oppefra-og-ned bearbejdning 	<ul style="list-style-type: none"> • Nødvendighed af at kunne anvende trinvis løsning af matematikopgaver • Krav om at kunne gengive rækkefølger korrekt • Øget krav om at kunne disponere sin tid • Øget krav om trinvis logisk ræsonnering/arbejdsudførelse • Krav om forståelse for historiske perspektiver • Krav om at mestre rækkefølger i arbejde med computer 	<ul style="list-style-type: none"> • Stigende krav om at kunne ræsonnerere non-verbalt ved hjælp af rumlige begreber • Krav om at kunne bruge visualisering og grafiske måder til at fremstille viden • Krav om forståelse af detaljerede visuelle afbildninger og fremstillinger • Krav om at kunne udføre og udnytte computergrafik. 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om veludviklet metasprog og styring af forståelsesprocesser • Stigende krav til abstrakt, billedligt sprog • Krav om øget sproglig og idémæssig tæthed i stoffet • Krav om indlæring af fremmedsprog • Krav om brug af sproget som redskab i tænkning og indlæring • Krav om forståelse af usædvanlige syntaktiske konstruktioner • Krav om at kunne anvende sproget som meddelelsesmiddel, når man læser og skriver 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om specialisering af grovmotoriske færdigheder • Mindsket vægt på finmotoriske færdigheder i skolen • Krav om at kunne skrive hurtigt, tage notater og skrive på maskine • Krav om at kunne koordinere flere motoriske planer, når der tegnes eller laves diagrammer 	<ul style="list-style-type: none"> • Større tolerance over for forskellighed • Markeren sig i samvær med personer af det modsatte køn • Øget evne til at gå ind på andres synspunkter, når man læser, lytter og skriver • Behov for at kunne håndtere gruppepres • Behov for taktisk snilde i interaktionen med lærer og kammerater 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om forfinet metahukommelse • Stigende krav om kumulativ genkaldelse • Krav om færdighed i at opsummere • Differentiering af forskellige former for hukommelse • Voldsom øgning i stofmængde, som skal lagres og genkalde • Krav om at kunne genkende mønstre i forskellige sammenhænge • Krav om at kunne huske computersystemer og skrive blindskrift 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om anvendelse af tredje-ordens analogier • Krav om at kunne opstille flere alternative forslag til problemløsning • Krav om at kunne forene viden fra flere forskellige kilder • Krav om kunne anvende abstrakte begreber i forklaring af andre abstrakte begreber • Krav om at kunne opstille hypoteser • Krav om at kunne foretage afvejninger og vurderinger